

ALKOTMÁNYBÍROSÁG	
Ügyszám:	IV / 1230-0/2016
Érkezett:	2016 JUN 28.
Példány:	1. Készlet: 1
Meilleklet:	1. <i>48</i>

Tisztelt Alkotmánybíróság

Budapest

Donáti u. 35-45.

1015

alkotmányjogi panasza

Sipos Dávid Tamás

panaszosnak,

a Baromfiudvar 2002 Kereskedelmi és Szolgáltató
Korlátolt Felelősségű Társaság

panaszosnak,

Vesza Sándor

panaszosnak,

Safarcsik Tibor

panaszosnak,

Létavértesi „Aranykalász” Mezőgazdasági
Szövetkezet

31.) panaszosnak,

LÉTA-50 Mezőgazdasági Termelő és Szolgáltató
Korlátolt Felelősségű Társaság

panaszosnak,

Pocsaji Mezőgazdasági Szövetkezet

panaszosnak, és

ST-RASZTER Tervező, Beruházó és Szolgáltató
Korlátolt Felelősségű Társaság

panaszosnak

a tőkepiac stabilitásának erősítése érdekében tett
egyes kárrendezési intézkedésekről szóló 2015. évi
CCXIV. törvény egyes rendelkezései alaptörvény-
ellenességének megállapítása és megsemmisítése iránt!

2016. június 28.

TARTALOM

1	ELJÁRÁSI NYILATKOZATOK	4
1.1	ADATKEZELÉSI NYILATKOZAT.....	4
1.2	AZ ALKOTMÁNYBÍRÓSÁG HATÁSKÖRE.....	4
1.3	A PANASZ HATÁRIDŐBEN BEADOTTNAK MINŐSÜL.....	4
1.4	A PANASZ BENYÚJTÁSÁNAK FELTÉTELEI TELJESÜLNEK.....	4
1.4.1	<i>Közvetlen jogsérelmet szenvedtünk el</i>	4
1.4.2	<i>A jogorvoslati lehetőség hiánya</i>	5
2	INDOKOLÁS	5
2.1	Á TÉNYÁLLÁS.....	5
2.1.1	<i>A Buda-Cash felszámolása</i>	5
2.1.2	<i>Az ÉRB felszámolása</i>	6
2.1.3	<i>A szerződéses kapcsolat, továbbá a fennálló hitelezői igény</i>	6
a)	Baromfiudvar 2002 Kft.....	6
b)	Sipos Dávid Tamás.....	6
c)	ÉRB-káralsultak.....	7
2.1.4	<i>A Rendelkezések és a Törvény indoklásának bemutatása</i>	7
2.2	A MEGSÉRTETT ALAPTÖRVÉNYBEN BIZTOSÍTOTT JOGAINK.....	8
2.2.1	<i>Az egyenlő bánásmóddhoz való jog és a diszkrimináció tilalmának sérelme</i>	8
2.2.2	<i>A tulajdonhoz való jog sérelme</i>	9
2.2.3	<i>A vállalkozás szabadságának és a tisztességes gazdasági verseny feltételeinek sérelme</i>	10
3	A TÖRVÉNY EGÉSZÉNEK MEGSEMISÍTÉSE	10
4	EX TUNC HATÁLYÚ MEGSEMISÍTÉS	11

TISZTELT ALKOTMÁNYBÍRÓSÁG!

Alulírottak,

alkotmányjogi panasz indítványt

terjesztjük a t. Alkotmánybíróság elé és Magyarország Alaptörvénye („Alaptörvény”) 24. cikke (2) bekezdésének c) pontja, valamint az *Alkotmánybíróságról szóló 2011. évi CLI. törvény* („Abtv.”) 26. §-ának (2) bekezdése és 53. §-ának (1) és (2) bekezdései alapján kérjük a t. Alkotmánybíróságot, hogy az Abtv. 43. §-a szerint

- a *tőkepiac stabilitásának erősítése érdekében tett egyes kárrendezési intézkedésekről szóló 2015. évi CCXIV. törvény* („Törvény”) 1. §-a, 6. §-ának (3) bekezdése, valamint 16. §-ának (3) bekezdése rendelkezéseinek alaptörvény-ellenességét megállapítani;
- a Törvény 1. §-a, 6. §-ának (3) bekezdése, valamint 16. §-ának (3) bekezdése rendelkezéseit (a továbbiakban együttesen „Rendelkezések”) teljes egészében, annak hatályba lépéséig visszamenő hatállyal megsemmisíteni

szíveskedjék.

A Törvény egyéb, a jelen panasszal nem érintett rendelkezései vonatkozásában kérjük a t. Alkotmánybíróságot, hogy az Alaptörvény 24. cikkének (4) bekezdését alkalmazni szíveskedjék.

A Rendelkezések sértik az Alaptörvény M) cikkét, T) cikkének (3) bekezdését, XIII. cikk (1) bekezdését, valamint a XV. cikkének (1) és (2) bekezdését.

1 ELJÁRÁSI NYILATKOZATOK

1.1 Adatkezelési nyilatkozat

Az Abtv. 52. §-ának (5) bekezdésére és 57. §-ának (1a) bekezdésére, valamint az Alkotmánybíróság ügyrendjéről szóló 1001/2013 (II. 27.) Tü. határozat 36. §-ának (2) bekezdésére tekintettel kijelentjük, hogy a jelen alkotmányjogi panasz indítványban szereplő személyes adataink nyilvánosságra hozatalához hozzájárulunk azzal, hogy a jelen panasz indítvány M/2 és M/3 mellékleteiben foglalt, üzleti titkot tartalmazó információ zártan kezelését kérjük.

1.2 Az Alkotmánybíróság hatásköre

A panasz elbírálására a t. Alkotmánybíróság az Alaptörvény 24. cikke (2) bekezdésének c) pontja és az Abtv. 26. §-ának (2) bekezdése alapján rendelkezik hatáskörrel.

1.3 A panasz határidőben beadottnak minősül

A panasz az Abtv. 30. §-ának (1) bekezdése értelmében határidőben beadottnak minősül, mivel a Törvény 2016. január 1. napján lépett hatályba.

1.4 A panasz benyújtásának feltételei teljesülnek

Az Abtv. 26. §-ának (2) bekezdése alapján a t. Alkotmánybíróság eljárása kivételesen akkor is kezdeményezhető az Alaptörvény 24. cikk (2) bekezdés c) pontja alapján, ha

- a) az alaptörvény-ellenes jogszabály rendelkezésének alkalmazása vagy hatályosulása folytán közvetlenül, bírói döntés nélkül következett be a jogsérelem, és
- b) nincs a jogsérelem orvoslására szolgáló jogorvoslati eljárás, vagy a jogorvoslati lehetőségeit az indítványozó már kimerítette.

A jelen panasz indokolása konkrétan megjelöli a Törvény azon rendelkezéseit, amelyek tekintetében alapjogsérelem fennállását állítjuk. A Törvénynek a jelen indítványban hivatkozott rendelkezései felénk közvetlenül, bírói döntés nélkül hatályosulnak, a jogsérelmünk orvoslására szolgáló jogorvoslati eljárás nem áll rendelkezésre.

1.4.1 Közvetlen jogsérelmet szenvedtünk el

A Törvény által okozott alapjogi jogsérelmeket az alábbiakban kifejtettek szerint elszenvedtük, személyünket, jogviszonyainkat a Törvény közvetlenül érinti.

A közvetlen érintettséget a t. Alkotmánybíróság 32/2015. (XI. 19.) AB határozatának 52. bekezdésében foglaltakkal összhangban az alábbiak szerint igazoljuk:

Jelen panasz 2.1 pontjában kifejtett tényállás és az **M/2** alatt csatolt dokumentumok igazolják, hogy a Baromfiudvar 2002 Kft. tekintetében fennáll az érintettség, továbbá közvetlen jogsérelem esete.

Sipos Dávid Tamás tekintetében szintén a 2.1 pontban kifejtett tényállás, továbbá az **M/3** alatt csatolt dokumentumok igazolják az érintettséget, valamint a közvetlen jogsérelem bekövetkeztét.

A Baromfiudvar 2002 Kft. és Sipos Dávid Tamás mindketten a BUDA-CASH Brókerház Zártkörűen Működő Részvénytársaság „felszámolás alatt” (székhely: 1118 Budapest, Ménesi út

22.; „Buda-Cash”) társaságnál vezetett értékpapírszámlájukon helyezték el eszközeiket, emellett Sipos Dávid Tamás pénzeszközeit a Buda-Cashnél nyitott ügyfélszámláján kezelték. E minőségükben szenvedték el az indítványban kifejtett alapjogi sérelmeket: azzal, hogy a Törvény 2. §-ában megfogalmazott alanyi hatály nem terjed ki a Buda-Cash károsultjaira, továbbá Törvény tárgyi hatálya, amely a Törvény 1. §-ában került megfogalmazásra – és így közvetetten meghatározza a Törvény alanyi hatályát – csak egyes értékpapír-piaci ügyletekre terjed ki, súlyosan és közvetlenül sérül az Alaptörvény XV. cikkének (1) bekezdésben megfogalmazott általános jogegyenlőség elve.

Az ÉRB-károsultak valamennyien az ÉRB Észak-magyarországi Regionális Bank Zártkörűen Működő Részvénytársaság „felszámolás alatt” (székhely: 3525 Miskolc, Dózsa György út 12.; „ÉRB”) ügyfelei, betétesei voltak, amely a DRB Bankcsoport tagja illetve az volt. Azzal, hogy a Törvény a lentiek szerint, lényegében a 2.1.4 pontban lentebb definiált Quaestor és Hungaria károsultaknak a károsodás időpontjában hatályos szabályozásához képest utólag többletjuttatást/-kárrendezést nyújt, az alapvető jogainkat közvetlenül sérti.

A Rendelkezések tehát a mellékelt dokumentumokkal igazoltan a számunkra közvetlenül jogsérelmet okoznak, a személyes érintettség fennáll, így a panasz előterjeszhetőségének ezen feltétele teljesül.

1.4.2 A jogorvoslati lehetőség hiánya

Az Abtv. 26. § (2) bekezdése alapján kijelentjük, hogy a megsemmisíteni kívánt Törvényből származó jogsérelmem orvoslására nincs a magyar jogrendben jogorvoslati lehetőség, így a Törvény vonatkozásában nincs folyamatban felülvizsgálati eljárás a Kúria előtt, illetve nem kezdeményezhetett senki perújítást (jogorvoslatot a törvényesség érdekében).

2 **INDOKOLÁS**

A Rendelkezések az Alaptörvényben biztosított több alapvető jogunkat is súlyosan sértik a következőkben részletesen kifejtettek szerint.

2.1 **A tényállás**

2.1.1 A Buda-Cash felszámolása

A Magyar Nemzeti Bank („MNB”) 2015. február 24. az N-JÉ-III-11/2015. sz. és az N-JÉ-III/12/2015. sz. végzéseivel a Buda-Cash-szel szemben folytatott ellenőrzési eljárás során felügyeleti biztost rendelt ki a Buda-Cash-hez, illetőleg felfüggesztette annak tevékenységvégzésére jogosító engedélyeit a Buda-Cashnél tapasztalt súlyos visszaélések és jogsértések következtében.

A Fővárosi Törvényszék 24.Fpk.01-15-000918/5. sz. végzésével, 2015. március 5. napjával elrendelte a Buda-Cash felszámolását („Felszámolás”). A Buda-Cash nagyságrendileg többmilliárd forint értékű készpénzzel és értékpapírral tartozik ügyfelei számára. A vagyonvizsgálat egyes értékpapírokban és pénzeszközökben jelentős hiányt mutatott ki: egyes értékpapírokból kevesebb volt meg ténylegesen, mint amennyi az ügyfelek összesített követelése. Az ügyfelek teljes mértékű kielégítésére elegendő pénzeszköz sem áll rendelkezésre a Társaság különböző számláin.

A Buda-Cash ügyfeleit (károsultjait) a *tőkepiacról szóló 2001. évi CXX. törvény* (a „Tpt.”) Hetedik Része alapján a Befektető-védelmi Alap („BEVA”) kártalanítja legfeljebb 20 000,- euró értékhatárig.

2.1.2 Az ÉRB felszámolása

A Buda-Cash-sel szemben folytatott, fentiekben kifejtett eljárás következtében a tulajdonosi összefonódások és elszámolási visszasságok miatt az MNB 2015. március 3. napján visszavonta a DRB Dél-Dunántúli Regionális Bank Zrt. "f.a." („DRB”) bankcsoporthoz tartozó bankok tevékenységi engedélyét, így az ÉRB engedélyét is.

Ennek következtében a Fővárosi Törvényszék 32.Fpk.01-15-000887/5. sz. végzésével elrendelte az ÉRB felszámolását. Az ÉRB ügyfeleit (károsultjait) a *hitelintézetekről és a pénzügyi vállalkozásokról szóló 2013. évi CCXXXVII. törvény* („Hpt.”) X. fejezete alapján az Országos Betétbiztosítási Alap (a továbbiakban: „OBA”) kártalanította.

2.1.3 A szerződéses kapcsolat, továbbá a fennálló hitelezői igény

a)

Az M/2 alatt csatolt dokumentumok tanúsága szerint a [REDACTED] panaszosnak 2009. március 31. napjától állt fenn jogviszonya a Buda-Cash-sel mint befektetési szolgáltatóval. A Felszámolás elrendelésekor kizárólag pénzkövetelése állt fenn a Buda-Cash-sel szemben mindösszesen [REDACTED] Ft összegben.

A 32/2015. (XI. 19.) AB határozat indokolásának 88. bekezdése szerint a Questor-törvény hatálya alá tartozó befektetési szolgáltató esetében „... az ügyfelek – a szokásosnál magasabb kockázatra történő figyelmeztetés ellenére is – azt hitték, hogy likvid pénzeszközbe fektettek be”. [REDACTED]

[REDACTED] forint összeggel a Buda-Cash nem rendelkezhetett jogszerűen a [REDACTED] megbízása nélkül, így ez tipikusan likvid pénzügyi eszköznek minősül.

Az említett követelés hitelezői igényként 2015. március 9. napján bejelentése került a Buda-Cash felszámolója felé. Ezenfelül a BEVA részére is megtörtént a kártalanítási igény bejelentése 2015. december 14. napján.

M/3 alatt csatoltuk a [REDACTED] s Buda-Cash-sel fennálló jogviszonyát igazoló dokumentumokat, amelyek szerint [REDACTED] jogviszonya a Buda-Cash-sel 2014. december 12. napján kezdődött. Az ő Buda-Cash-sel szembeni követelése

[REDACTED] tevődik össze, amelyek együttes, hozzávetőleges értéke meghaladja [REDACTED] összeget.

Az említett követelés hitelezői igényként 2015. március 9. napján bejelentése került a Buda-Cash felszámolója felé. Ezenfelül a BEVA részére is megtörtént a kártalanítási igény bejelentése 2015. december 14. napján.

c) *ÉRB-károsultak*

Az ÉRB-károsultak valamennyien az ÉRB ügyfelei voltak a Buda-Cash-nél bekövetkezett jogsértő magatartások tovaggyűrűző hatásaként a DRB bankcsoport tagjai tevékenységi engedélyének visszavonásakor és ebből következően az egyes tagok, így az ÉRB felszámolásakor. Ebből fakadóan az ÉRB-károsultak megtakarításainak jelentős hányada elveszett és az így keletkezett kár az OBA kártalanítást követően sem térült meg.

2.1.4 A Rendelkezések és a Törvény indoklásának bemutatása

A Törvény 1. §-a a következők szerint fogalmaz: „(1) A törvény hatálya azokra az ügyletekre terjed ki, amelyeknél az ügyfél jognyilatkozata a kibocsátó - a társasági adóról és az osztalékadóról szóló törvény szerinti - kapcsolattal vállalkozásának minősülő, e törvény hatálybalépésének napján felszámolás alatt álló befektetési szolgáltató által értékesített kötvény (a továbbiakban: kötvény) vásárlására irányult, és amelynél az ügyfél az ellenérték-fizetési kötelezettségének eleget tett, és értékpapírszámláján kötvény került jóváírásra, függetlenül attól, hogy a kibocsátás vagy a jogügylet érvényesen létrejött-e, illetve teljesedésbe ment-e. A törvény hatálya azon befektetési szolgáltatóval szemben fennálló követelésekre terjed ki, amely befektetési szolgáltató felszámolását a bíróság e törvény hatálybalépését megelőző évben jogerősen elrendelte, és a felszámolási eljárás 2016. február 15-ig jogerősen nem zárult le.

(2) Az (1) bekezdésén túl e törvény hatálya kiterjed azokra az ügyletekre is, amelyeknél az ügyfél jognyilatkozata nem kötvény vásárlására irányult, de értékpapírszámláján kötvény került jóváírásra.”

Tehát a fentieket helyesen értelmezve a jogalkotó bevallotta a 32/2015. (XI. 19.) AB határozatban foglaltak hatására a Törvény tárgyi hatályát általánosan kívánta megfogalmazni, ugyanakkor álláspontunk szerint közvetetten, a konkrét befektetési szolgáltatót nem megjelölve, de körülírással pontosan meghatározva továbbra is (a Questor-törvény hatályának meghatározásához hasonlóan) a károsultaknak egy speciális egyedi csoportjára korlátozta a Törvény hatályát.

A fent aláhúzott tulajdonságoknak, két befektetési szolgáltató – illetve a hozzájuk tartozó cégcsoport – felel meg: a QUAESTOR Értékpapír Zrt. "felszámolás alatt" – (székhelye: 1132 Budapest, Váci út 30.; „**Quaestor**”), valamint a HUNGÁRIA ÉRTÉKPAPÍR Befektetési és Értékpapírkereskedelmi Zrt. "f.a." (székhelye: 2700 Cegléd, Rákóczi út 30.; „**Hungária**”).

A Törvény általános indoklása mindemellett deklarálja, hogy „...a jogalkotó erre a kiemelt csoportra (a kapcsolattal vállalkozásként működő értékpapír-kibocsátóra és befektetési szolgáltatóra) fókuszál. Jelen törvénynek nem célja, hogy ezen pénzügyi szereplők vonatkozásában plusz garanciákat alakítson ki, az aktuális feladat a tőkepiaci szektorba fektetett bizalom helyreállítása, amely úgy érhető el, ha a jogalkotó biztosítja azt, hogy a károsultak egyszerűbb igényérvényesítési lehetőséggel, gyorsan és kiszámítható módon jussanak hozzá ahhoz a pénzügyi szeghez, amely kárukat enyhíteni tudja. A jogalkotó egyszeri alkalommal kívánja méltányosságon alapuló juttatásban részesíteni a törvény alapján kárrendezésre jogosultakat.”

Tehát a jogalkotó kifejezetten rögzítette, hogy megkülönböztetést alkalmaz és egyes károsultakat, a károsultak szűk csoportját kedvezőbb helyzetbe hozza.

A Törvény 6. §-ának (2) bekezdése rögzíti, hogy a Törvény szerinti kárrendezés, amelynek mértéke a Törvény 16. §-ának (3) bekezdése szerint elérheti a 30 millió forint értékhatárt, nem érinti a Tpt. 213. §-a szerinti BEVA által teljesítendő kártalanításra vonatkozó igényérvényesítést.

Ebből következően a Törvény az 1. §-a által közvetetten, önkényesen kiemelt károsultaknak a BEVA által biztosított kártalanítást sokszorososan meghaladó támogatást/ ellentételezést, a Törvény megnevezésében kárrendezést biztosít.

2.2 A megsértett Alaptörvényben biztosított jogaink

A Rendelkezések súlyosan sértik elsősorban az Alaptörvény XV. cikk bekezdése által biztosított általános jogegyenlőséget, továbbá a diszkrimináció tilalmát, ezen felül az Alaptörvény XIII. cikke szerinti tulajdonhoz való jogot, valamint az Alaptörvény M) cikkében megfogalmazott tisztességes gazdasági versenyt és a vállalkozás szabadságát.

2.2.1 Az egyenlő bánásmódhoz való jog és a diszkrimináció tilalmának sérelme

Az Alaptörvény XV. cikkének (1) és (2) bekezdése kimondja, hogy „*A törvény előtt mindenki egyenlő.*”, továbbá „*Magyarország az alapvető jogokat mindenkinek, bármely megkülönböztetés... ..vagy egyéb helyzet szerinti különbségtétel nélkül biztosítja.*”

Azzal, hogy a Törvény 1. §-a közvetetten, a c) pontban bemutatottak szerint a károsultaknak egy szűk körére korlátozta a Törvény hatályát, a jogalkotó olyan megkülönböztetést alkalmazott, amelyet nem indokolt semmilyen alapvető jognak az érvényesüléséhez kapcsolódó érdek vagy más egyéb közérdek, továbbá a megkülönböztetés meghaladja a pozitív diszkrimináció elvi határát, nevezetesen az egyenlő méltóságú személyként való kezelés feltétlen betartását, illetőleg a nem egyenlő kezelés ésszerű okkal való alátámasztását.

A 8/2015. (IV. 17.) AB határozat indokolásának 41. bekezdése kimondja, hogy az általános jogegyenlőségi szabály alapján „*a jogrend valamennyi szabálya tekintetében azért biztosítja az egyenlő kezelés követelményét, mert az egyenlőség végső alapja az emberi méltóság*”. Ebből következően közvetve az emberi méltósághoz való jogunk is sérült.

A 32/2015. (XI. 19.) AB határozat indokolásának 77. bekezdésében megemlítésre került, valamint a Törvény általános indokolása visszatérően hivatkozik rá, hogy a Quaestor-törvényben alkalmazott kártalanítási megoldás méltányossági alapú, *ex-gratia* jellegű megoldás, és mint ilyen, a jogalkotót széleskörű mérlegelési jogkör illeti meg. Ugyanakkor ehelyütt az is rögzítésre kerül, hogy: „*...ha a jogalkotó – mérlegelés alapján – az ilyen jellegű megoldások alkalmazása mellett dönt, a jogosult kör, a jogosultság mértéke, és egyéb feltételei nem határozhatók meg önkényes módon.*”

Álláspontunk szerint azzal, hogy a jogalkotó nem Quaestor, illetve Hungária károsultakat határoz meg, hanem körülírással határozza meg ugyanazt a károsult kör, lényegi változás a Quaestor-törvényhez képest a Törvényben nem valósult meg. Így a Rendelkezések alaptörvény-ellenessége a 32/2015. (XI. 19.) AB határozatban foglaltakkal egyezően fennáll.

A 32/2015. (XI. 19.) AB határozat indokolásának 80. bekezdése kimondja, hogy nem általánosságban a különbségtétel, hanem az, hogy ha az önkényes: „*ha a jogszabály a szabályozás szempontjából azonos – homogén – csoportba tartozó jogalanyok között tesz különbséget, és a különbségtétel nem igazolható: az eltérő súlyú szabályozásnak nincs ésszerű, kellő súlyú alkotmányos indoka, vagyis önkényes*”

Meglátásunk szerint mind a Quaestor, mind a Hungária, mind a Buda-Cash károsultak egy homogén csoportba tartoznak, ugyanis befektetési szolgáltatást vettek igénybe, amely bár rendelkezik általános piaci kockázattal, de maga a kár nem ebből fakadóan, hanem a befektetési

szolgáltatók visszaéléseiből, jogsértő magatartásából, valamint az elégtelen, nem megfelelő állami/felügyeleti ellenőrzésből fakadt. Dr. Kiss László alkotmánybírónak a 32/2015. (XI. 19.) AB határozathoz fűzött párhuzamos indokolása is kifejti, annak III. részében, hogy „a befektetők kára nem a (tőzsdei) árfolyamkockázat következtében állt elő, hanem amiatt, hogy a károsultak befizetéseit – a hatékony állami ellenőrzés elmaradása miatt – a rendszer eltüntette (eltüntethette). Itt pedig több mint száz milliárd forintról van szó, amelynek a holléte felől ma csend fülel, s motoz a sötét.”

A 32/2015. (XI. 19.) AB határozat indokolásának 85. bekezdése is megerősíti a véleményünket, miszerint a károsultak kárát a pénzügyi befektetési szolgáltató magatartása eredményezte, függetlenül az ügypustól. Ebből következően nincs ésszerű indoka annak, hogy a homogén károsult kör között a Törvény különbséget tesz, még akkor sem, ha ezt nem a befektetési szolgáltatók konkrét megnevezésével, hanem az ügylettípus olyan meghatározásával teszi, amellyel gyakorlatilag ugyanazt az eredményt éri el.

Az ÉRB-károsultak vonatkozásában azzal, hogy a Törvény a fentiekben bemutatottak szerint a Quaestor és Hungária károsultaknak többletkártalanítást biztosít, mint a káruk bekövetkeztét követő hatályos szabályozás, a Törvény indokolatlanul hátrányosan különböztet meg minket, hiszen számunkra a jogalkotó ilyen többlet-kártalanítást nem biztosított.

2.2.2 A tulajdonhoz való jog sérelme

Az Alaptörvény XIII. cikkének (1) bekezdése értelmében „Mindenkinek joga van a tulajdonhoz és az örökléshez.”

Tény, hogy a Buda-Cash károsultakra nézve hátrányos következményt jelent az, hogy a kártalanítás összege esetükben 20 000,- euró összegben maximalizálódik (megközelítőleg 6 millió forint), míg a Törvény hatálya alá tartozó Quaestor károsultak esetében ennek az összegnek a felső határa 30 000 000,- Ft.

Azzal, hogy a Törvény 1. §-a nem terjeszti ki a Törvény hatályát a Buda-Cash károsultakra, gyakorlatilag a jogalkotó a mi tulajdonhoz való jogunkat alacsonyabb rendűnek minősítette.

Az Alkotmánybíróság gyakorlata alapján leszögezhető, hogy a tulajdonjogot mint az egyéni cselekvési autonómia anyagi alapját részesíti az Alaptörvény alapjogi védelemben [64/1993. (XII.22.) AB határozat]. A tulajdonhoz fűződő alapjogok tárgyát a kapcsolódó személyes autonómia megvalósulása, másrészt egyéb dologi jellegű vagyoni értékű jogok, továbbá olyan jogosítványok alkotják, amelyek funkcionálisan képesek helyettesíteni a tulajdon személyes autonómiát biztosító feladatát [17/1992. (III.30.) AB határozat].

Az ÉRB-károsultak tekintetében, mivel a Törvény nem biztosít számunkra többletkártalanítást, ezért ezzel gyakorlatilag a jogalkotó a tulajdonhoz való jogukat alacsonyabb rendűként ismeri el, holott bankbetétesként kockázatkerülő magatartást tanúsítottak, sőt lemondtak a magasabb hozamot – az utóbb kiderült tények alapján hamisan – ígérő kockázatos kötvények vásárlásáról is.

Megállapítható, hogy mivel a Törvény hatálya ránk nem terjed ki, a Quaestor és Hungária károsultakhoz képest a mi cselekvési autonómiánk sérült és szűkült.

2.2.3 A vállalkozás szabadságának és a tisztességes gazdasági verseny feltételeinek sérelme

Az Alaptörvény M) cikke a vállalkozás szabadságáról és a tisztességes gazdasági verseny szabályairól az alábbiak szerint rendelkezik: „(1) Magyarország gazdasága az értékteremtő munkán és a vállalkozás szabadságán alapszik. (2) Magyarország biztosítja a tisztességes gazdasági verseny feltételeit. Magyarország fellép az erőfölénnyel való visszaéléssel szemben, és védi a fogyasztók jogait.”

A vállalkozás szabadságával, továbbá a tisztességes gazdasági verseny jogával, az azonos bánásmód követelményével és a diszkrimináció tilalmával [Alaptörvény XV. cikk (2) bekezdés] a Baromfiudvar 2002 Kft. és a jogi személy ÉKB-károsultak esetében nem egyeztethető össze az, hogy a Törvény hatálya nem terjed ki ránk, ezáltal a Törvény annak 6. §-ának (2) bekezdésén és 16. §-ának (3) bekezdésén keresztül hátrányos helyzetbe hozz minket azon vállalkozásokkal szemben, akik megtakarításaikat a nem a Buda-Cash-nél, hanem a Questornál vagy a Hungáriánál tartották, indokolatlan versenylőnyt biztosítva számukra. Az így biztosított indokolatlan versenylőnnyel egyben a jogalkotó korlátozza a vállalkozás szabadságát is esetünkben, hiszen így működésünk az említett többi károsulthoz képest aránytalanul elnehezült.

Ennek kapcsán megállapítható, hogy a Törvény panasszal érintett rendelkezései jelentős hatással bírnak a működésünkre, gazdálkodásunkra, tulajdoni-vagyoni viszonyainkra és az azokhoz kapcsolódó jogaink gyakorlására, márpedig az Alkotmánybíróság 17/1992. (III.30.) AB határozata alapján ezen jogok alkotmányos védelem alá esnek.

3 A TÖRVÉNY EGÉSZÉNEK MEGSEMISÍTÉSE

Ugyan a t. Alkotmánybíróság az alkotmányellenesség illetve alapjogsérelem szankciójaként viszonylag ritkán választja a jogszabály teljes megsemmisítését, jellemzően akkor, ha egy esetleges mozaikos megsemmisítés után nem maradna értelmezhető és alkalmazható a jogszabály:

„Ahogyan arra a jelen határozat indokolásában az Alkotmánybíróság már rámutatott: a Jat. egyes rendelkezései önmagukban véve nem feltétlenül alkotmányellenesek, azonban az alkotmányellenes részek megsemmisítése után a Jat. Alkotmányba nem ütköző rendelkezései már nem alkotmánynak értelmezhető és alkalmazható jogszabályt, így a fennmaradó – önmagukban nem alkotmányellenes – jogszabály-töredékek megsemmisítését a jogbiztonság alkotmányos elve követelte meg.” [121/2009. (XII. 17.) AB határozat – kiemelés tőlünk].

A fentiekben részletesen kifejtett indokok alapján a Törvény összes lényeges szabálya alaptörvényellenes. Nem arról van szó, hogy egy alapvetően rendben lévő törvénybe becsúsztott egy-egy hiba, hanem arról, hogy a Törvény alapkoncepciója hibás, összeegyeztethetetlen a piacgazdaság és a jogállamiság követelményeivel, ezért nem véletlen, hogy számos alapjogot és alapjognak nem minősülő alaptörvényi rendelkezést sért. Alapjogot sértenek a Rendelkezések, amelyek a fentiekben részletesen kifejtett érveink alapján kvázi „saját jogon”, alapjog-sértés miatt megsemmisítésre kell, hogy kerüljenek. Ami ezek után esetlegesen megmarad, az önmagában nem értelmezhető, alkalmazhatatlan torzó, amelynek hatályban tartása a fentiek szerint sértené a jogbiztonságot. A Törvény esetében ezért a teljes megsemmisítés az indokolt.

4 EX TUNC HATÁLYÚ MEGSEMISÍTÉS

Ha azt nyomós indok, például az indítványozó nyomós érdeke vagy a jogbiztonság indokolja, az alaptörvény-ellenes jogszabályt vagy jogszabályi rendelkezést *ex tunc* hatállyal semmisíti meg.

Az *ex tunc* hatállyal történő megsemmisítést indokolhatja a panaszosok különösen fontos érdeke, miként az például a bírák korai kényszer-nyugdíjazása kapcsán történt, a 33/2012. (VII. 17.) AB határozattal elbírált esetben.

A jelen ügyben különösen fontos érdekünk tűződik a Törvény visszamenőleges hatályú megsemmisítéséhez. A Törvény alapján ugyanis a tulajdonjogunkat elvonták, pénzügyi autonómiánkat elvesztettük. A bekövetkezett jogsérelemeket csak a Törvény visszamenőleges hatályú megsemmisítése tudja orvosolni.

A visszaható hatályú megsemmisítés sem hat ki automatikusan az alkotmányellenes rendelkezések alapján megszerzett tulajdonjogra [28/1994. (V. 20.) ABH.], ezért az *ex tunc* hatályú megsemmisítések esetében a t. Alkotmánybíróság iránymutatást ad arra nézve, hogy a visszamenőleges hatályú megsemmisítésnek milyen következményei legyenek [6/2013. (III. 1.) ABH.]. Álláspontunk szerint a Törvény megsemmisítése esetén is feltétlenül szükséges ilyen „alkotmányos” követelmények megfogalmazása, különös tekintettel a tulajdonjog és a szervezeti-gazdasági függetlenség tekintetében.

Tekintettel arra, hogy az Alaptörvény T) cikkének (3) bekezdése kimondja, hogy „*jogszabály nem lehet ellentétes az Alaptörvénnyel*”, kérjük t. Alkotmánybíróságot kérelmünkkel egyezően a megfelelő intézkedések megtételére.

Tisztelettel:

Sipos Dávid Tamás
Baromfiudvar 2002 Kft.
Vesza Sándor
Safarcsik Tibor
Létavértesi „Aranykalász” Mezőgazdasági Szövetkezet
LÉTA-50 Kft.
Pocsaji Mezőgazdasági Szövetkezet
ST-RASZTER Kft.

Mellékletek:

- M/1 Ügyvédi meghatalmazások
- M/2 A Baromfiudvar 2002 Kft. érintettségét alátámasztó dokumentumok
- M/3 Sipos Dávid Tamás érintettségét alátámasztó dokumentumok

